

IOLANDA GARCIA

Miren Etxezarreta: "El capitalisme no ha funcionat malament, el capitalisme és això"

Comparteix amb l'encara president nord-americà, George Bush, que no cal refundar el capitalisme, però és l'única cosa que els uneix. Coincidint amb la cimera que vol posar les bases del nou capitalisme del segle XXI, aquesta setmana el 3cat24 entrevista Miren Etxezarreta, catedràtica emèrita d'Economia Aplicada de la UAB, coordinadora del Seminari d'Economia Crítica Taifa i reconeguda defensora d'un enfocament marxista i anticapitalista de l'economia. Abans de començar m'adverteix del seu pessimisme i durant una hora em bombardeja amb una multitud de preguntes per a les quals, òbviament, jo no tinc respostes. Ella assegura que tampoc les té, però ens dibuixa una alternativa... un altre món és possible.

15/11/2008 - 10.20 Actualitzat 30/11/2022 - 13.10

Estem enmig d'una gravíssima crisi econòmica. El sistema ha funcionat malament?

El sistema no ha funcionat malament, el sistema ha funcionat molt bé per als qui havia de funcionar...

Que són...

Els amos del capital. Els grans polítics i grans economistes estan assenyalant com a causa de la crisi que les grans institucions financeres han estat massa ambicioses. Sí, però és que això és el capitalisme! No és que hagi funcionat malament, no és que s'hagi torçat, és que això és el capitalisme. Els hem deixat anar fins on han pogut anar, i en aquest trajecte han guanyat tot el que han volgut fins a arribar a un punt on el nou del principi i

SEGÜENT >

un cop allà, ens han empès. No s'ha de dir que això ha passat perquè el sistema hagi funcionat malament, sinó que és la mateixa naturalesa del sistema el que ens ha portat aquí.

Així doncs, segons aquest punt de vista, ha acabat passant el que havia de passar...

Exacte! No es podia esperar altra cosa. Si tu vas a 250 quilòmetres per hora en una carretera plena de revolts t'acabes estimbant... L'actual crisi econòmica té dos grans eixos de situació: la crisi immobiliària i financera n'és un, que és el que l'ha feta més espectacular, però n'hi ha un altre, més estructural, que és la mala distribució de la riquesa que es produeix. Des dels anys 70, els salaris estan augmentant molt menys del que augmenta la productivitat i la producció de riquesa. La riquesa augmenta però la capacitat de la població no ho fa en la mateixa proporció i cada cop li és més difícil comprar el que es produeix, que és la base de la dinàmica de l'economia. Així doncs, tenim un sistema financer amb molts diners i una població amb menys capacitat de compra. L'abundància de diners en el sector financer porta a donar crèdits i hipoteques sense les garanties suficients i quan els treballadors, empobrits, deixen de pagar-les, fan trontollar el sistema financer.

I com es canvia tot això? Com es refunda el capitalisme?

Primer de tot, no tinc cap interès a refundar el capitalisme. No oblidem que el que ens ha portat a aquesta situació és un capitalisme totalment basat en l'explotació, injust, depredador de la natura, que condemna a la misèria una gran part de la humanitat... Aleshores, qui és qui vol refundar el capitalisme? Jo no! A més, no s'està refundant el capitalisme, s'està rescatant! I el que és pitjor: els ho deixem fer. Hi ha molta gent que voldrà rescatar-lo... Però els que pretenem tenir una visió més progressista de la societat hauríem d'estar pensant no a refundar el capitalisme sinó a veure com podríem avançar en un procés de canvi de la societat. En això hauríem de posar els nostres esforços.

Ara s'ha començat exactament a l'inrevés. A mi em sembla molt escandalós que amb les primeres persones que s'hagi reunit el senyor Zapatero abans

d'anar a la cimera de Washington hagi estat amb els banquers. Però no han estat els banquers els que han generat aquesta crisi? I ara els ho preguntem a ells? És com preguntar als piròmans què hem de fer per apagar un foc... I estem tan abduïts per aquest sistema que ho hem trobat normal!

I doncs, què s'hi pot fer?

Amb l'estructura actual, ben poc. Hem de trencar amb aquest esquema començant amb un canvi de direcció. Per exemple, si estem en crisi, per què no es fa una economia de crisi, com una economia de guerra? I que es digui als empresaris: "Fins que no passi la crisi vostè no pot fer fora ningú", i que aprofitin els beneficis dels anys anteriors. Què passa? Que no tenen reserves?

Per fer front a l'atur, per què no es generen directament llocs de treball públic al nostre país? Per què van a subvencionar llocs de treball a través de les empreses i no es generen directament? Per què no s'augmenta el nombre de mestres? Per què no es milloren els hospitals? Això també és capitalisme, però almenys és un capitalisme que va en la direcció de millorar la situació de les classes populars.

Ah! I una reforma fiscal. Demà mateix la faria. La reforma fiscal a Espanya ha estat perversa en els últims 30 anys: els rics han pagat menys impostos i els pobres, més. Argumenten que els rics se n'anirien del país. Bé, provem-ho i després ja ho veurem. Al cap i a la fi, els rics també han de viure en algun lloc, i amb una reforma fiscal disposaríem de més diners per pagar, per exemple, els subsidis d'atur, en comptes de reduir-los...

I els salaris, per què no es milloren els salaris? Això faria que la gent pogués comprar més... És el món al revés, i el pitjor és que estem d'acord amb aquest món...

I com valoreu les mesures proposades i adoptades fins ara pel govern espanyol?

Són molt dèbils per a la magnitud del problema. I totes passen pel filtre del món dels negocis. Per exemple, donaran crèdits a les petites i mitjanes

empreses, però a través de la banca. Afortunadament, ja s'ha dit que els donarien a través de l'Institut de Crèdit Oficial (ICO), però, per què no tenim una banca pública en aquest país? Per què no es crea ara una banca pública? Tot es fa per via indirecta. Tenim l'Estat disposat a gastar molts diners. Doncs per què no s'injecten aquests diners directament? A més, el govern, què exigeix a les empreses? No els exigeix res a canvi! Si els donen diners, alguna obligació els hauria de posar...

Almenys que es quedin...

I ni això. La política econòmica s'ha reduït essencialment a permetre que les empreses facin el que vulguin. A aquestes empreses se'ls ha donat facilitats perquè competeixin al món, perquè paguin el mínim d'impostos per fer front a la competència i pel perill de deslocalització. A més, se'ls permet una legislació laboral mínima i, fins i tot, una pujada dels salaris més baixa... I ara, què? El govern els ha de dir que no poden fer fora 1.800 persones. Estem en crisi, no es pot fer fora la gent. I si volen marxar, que marxin, nosaltres muntarem l'empresa. I aquí no entra un cotxe més d'aquesta empresa! Però no, és clar, la competència internacional, la globalització... Això no es pot fer...

[Continua llegint l'entrevista amb Miren Etxezarreta](#)

EL MÉS LLEGIT

1

Detinguda per deixar sola a casa la filla de 4 anys i anar a celebrar l'aniversari

Menys topless a la platja? De fer-ne com a alliberament al recel de sortir a les xarxes

SEGÜENT >

2

3

La bretxa del plaer: prejudicis i fake news sobre l'orgasme femení

4

"Va ser el pitjor dia de la nostra vida, però ple d'amor": l'acompanyament en el dol perinatal

5

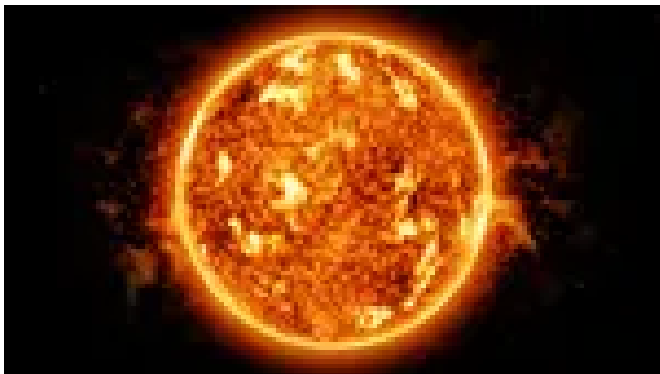
Treballar 40 anys i no poder-se jubilar: l'atzucac de milers d'advocats i procuradors

* Dades de les últimes 24h

AVUI ÉS NOTÍCIA

Cimera de l'Amazònia: signen una declaració per protegir-la però sense objectius concrets

Josep Maria Camps / EFE

El Sol fa dues erupcions intenses en només dos dies

Redacció/Agències

Els 24 municipis en emergència per sequera i les restriccions que hi ha a partir d'avui

EL MÉS LLEGIT EL MÉS VIST EL MÉS ESCOLTAT

TV3	1 Tailàndia envia a presó Daniel Sancho, l'espanyol que ha confessat haver matat un amic
Catalunya Ràdio	2 Treballar 40 anys i no poder-se jubilar: l'atzucac de milers d'advocats i procuradors
Notícies	3 Detinguda per deixar sola a casa la filla de 4 anys i anar a celebrar l'aniversari
Esports	4 Mor un empresari italià en caure-li 15.000 formatges a sobre
	5 La bretxa del plaer: prejudicis i fake news sobre l'orgasme femení
	6 Menys topless a la platja? De fer-ne com a alliberament al recel de sortir a les xarxes
	7 "Va ser el pitjor dia de la nostra vida, però ple d'amor": l'acompanyament en el dol perinatal

SEGÜENT >

-
- 8 La versió de Daniel Sancho de l'assassinat a Tailàndia: "Soc culpable, però era el seu ostatge"
 - 9 Eviten l'ablació i el matrimoni forçat de tres germanes de la Segarra
 - 10 Espinosa de los Monteros deixa la cúpula de Vox: per què perd pes el sector més liberal?
-

* Dades de les últimes 48h

ALTRES INFORMACIONS:

[Resultats eleccions generals 23J 2023](#) · [Eleccions generals 23J 2023](#) · [Últimes notícies](#) · [Calendari laboral 2022 i 2023](#) · [Calendari escolar curs 2022-2023](#) · [Ajuda Lloguer Joves](#) · [Estalvi factura llum i gas](#) · [Més temes](#) · [Resultats eleccions municipals 2023](#)

[Atenció a l'Audiència](#)

[Accessibilitat](#)

[Mapa web](#)

[Privacitat](#)

[Cookies](#)

[Avís legal](#)

© Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, SA